

Акциони план запошљавања у општини Прњавор за период 2023-2027.

Прњавор, 2022.

Садржај

Увод.....	3
Усклађеност са другим документима	3
Преглед стања и кретања у локалној економији.....	4
Број привредних субјеката	4
Спољнотрговинска размјена	4
Просјечне плате	5
Број и структура правних лица	5
Пословне зоне.....	6
Пољопривреда.....	7
Потенцијали за развој туризма	8
Закључци – стање локалне привреде.....	9
Тржиште рада	10
Образовне установе	10
Запослени и незапослени – тренутно стање	11
Понуда радне снаге	14
Анкета матураната генерација 2021/2022 ЈУ Центар средњих школа Прњавор	14
Анкета незапослених особа	16
Тражња за радном снагом.....	16
Закључци – стање на тржишту рада.....	17
SWOT анализа	19
Циљеви политике запошљавања на територији општине Прњавор за период 2023-2027.....	20
Мјере активне политике запошљавања у општини Прњавор у периоду 2023-2027.	20
Одрживост	31

Увод

Акциони план запошљавања Општине Прњавор за период 2023-2027. година представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања и успостављања ефикасног система тржишта рада, којим се дефинишу приоритети и циљеви политике запошљавања. У наведеном плану разрадиће се план имплементације (детално за 2023. годину), у коме ће се утврдити програми, мјере и пројекти који ће се реализовати на територији општине како би се достигли дефинисани циљеви и постигло одрживо повећање запослености.

Основ за утврђивање Акционог плана представља Стратегија запошљавања Републике Српске за период 2021 - 2027. године и Стратегија развоја Општине Прњавор 2022-2028. године (у изради).

Прњавор важи за општину чије су предузетничка култура и предузетништво развијенији од просјека Републике Српске. Број пословних субјеката је у порасту, као и вриједност извоза (осим 2019. године). Предњачи прерађивачка индустрија и трговина, која запошљава највећи број радника. Да би се раст привреде, прије свега прерађивачке индустрије наставио, предузећима су потребни радници који посједују одговарајућа знања и вјештине. На евиденцији у Бироу за запошљавање регистровано 820 активних тражилаца посла (на дан 31.12.2021. године), али предузећа и даље имају потешкоће са налажењем обучених радника и дефинишу обезбјеђивање људских ресурса као једну од примарних препрека за даљи раст.

Акциони план одговара на питања како да локална заједница, у оквиру својих могућности и кориштењем потенцијала свих релевантних партнера на тржишту рада, интервенише и олакша незапосленима да стекну потребне услове за запослење и како да системски интервенише да би се овај проблем ублажио у будућности.

У 2018. години је успостављен Савјета за запошљавање општине Прњавор, који функционише као стално радно тијело Привредног савјета општине. Чланови Савјета за запошљавање су: представници Одјељења за локални економски развој општине Прњавор, представници ЈУ Завод за запошљавање – Биро Прњавор, представници ЈУ Центар средњих школа Иво Андрић и представници предузећа Тривас д.о.о. и Топлинг д.о.о.

Усклађеност са другим документима

Акциони план запошљавања општине Прњавор 2023-2027. у складу је са **Акционим планом запошљавања РС за 2022. годину** (Службени гласник РС, бр. 5/22), Законом о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености РС (Службени гласник РС, бр. 30/10), Законом о образовању одраслих РС (Службени гласник РС, бр. 59/09), Измјенама и допунама Закона о образовању одраслих РС (Службени гласник РС, бр. 1/12), као и Стратегијом развоја општине Прњавор 2022-2028. године (у изради) и Програмом економских реформи РС за период 2022-2024 (Службени гласник РС, бр. 121/21).

Стратегијом развоја општине Прњавор 2022-2028. дефинисан је први стратешки циљ који је усмјерен ка привреди и гласи:

„Модернизована индустрија и пољопривреда које креирају производе више вриједности и нуде квалитетна радна мјеста“. Предвиђено је да се очекивани утицај овог стратешког циља на свеукупни развој општине Прњавор прати кроз сљедеће кључне макроиндикаторе:

- Приходи у прерађивачкој индустрији,
- Приходи у пољопривреди, лову и рибарству,
- Вриједност извоза,

- Просјечна плата (брuto).

Усклађивањем понуде и потражње на тржишту рада и остварењем циљева овог Акционог плана, омогућава се запослење незапослених особа и обезбјеђивање обучене радне снаге, која је неопходна локалним предузећима за успјешно пословање и испуњавање преузетих обавеза према наручиоцима. Тиме се доприноси унапређењу конкурентности локалних предузећа и ствара се претпоставка за ширење производње и отварање нових радних мјеста.

Преглед стања и кретања у локалној економији¹

Окосницу развоја општине чине мала и средња предузећа, већи број предузетничких радњи и производња у области пољопривреде. У претходном периоду, стварањем повољног пословног окружења, дошло је до значајног развоја локалне привреде, на што указује и број привредних субјеката, остварени приходи и вриједност извоза.

Број привредних субјеката

На територији општине Прњавор у 2020. години је пословало 236 привредних друштава и 726 предузетничких радњи².

Табела 1: Број пословних субјеката општине Прњавор

Година	2018.	2019.	2020.
Број предузетничких радњи	686	721	726
Број правних лица	231	232	236
Укупно:	917	953	962

Извор: АПИФ, Општинска управа општине Прњавор

Примјетан је раст укупног броја привредних субјеката у периоду 2018 – 2020. година.

Спољнотрговинска размјена

У периоду 2018 – 2020. година, извоз је сваке године већи од увоза, што указује на конкурентност локалних привредних субјеката на извозним тржиштима.

Табела 2: Спољнотрговинска размјена

	2018	2019	2020
УВОЗ (кМ)	126.187.000	133.083.000	144.107.000
ИЗВОЗ (кМ)	223.509.000	213.199.000	229.537.000

Извор: Привредна комора РС

Према расположивим подацима, општина Прњавор је један од лидера у регији када је ријеч о извозу производа. Главни извозни сектори су дрвопрерада, металопрерада и прехранбени сектор. Земље у које се највише извози производа су: Србија, Њемачка, Италија, Аустрија, Хрватска, УНМІК итд. Најзначајнија предузећа извозници су: Топлинг, Дис Еуростандард, Феро Стил Монт, Стандард, Ехport City, Младегс, Тривас, Лебурић, Комерц Мали, Армако итд.

¹ Подаци о стању привреде на подручју општине су дијелом преузети из Стратегије развоја општине Прњавор

Просјечне плате

Највећи број запослених је у прерађивачкој индустрији, а слиједе трговина, здравство и социјални рад, грађевинарство и превоз и складиштење, а укупан број запослених у протеклом периоду се повећава. Број незапослених се смањује, а највише је КВ стручне спреме, док је према старосној структури највише незапослених старости 18-35 година. Просјечна мјесечна нето плата се у периоду 2017-2020. године повећава и у 2020. години износи 825 КМ, што је још увијек ниже од просјека у Републици Српској који износи 956 КМ. Управо развијени реални сектор, тј. висок удио радних мјеста у реалном сектору у поређењу са јавним сектором, може да буде разлог зашто је просјечна плата у Прњавору нижа од републичког просјека.

Табела 3: Просјечне мјесечне бруто и нето плате, 2016 - 2020. година

Просјечна мјесечна плата					
Година	2016	2017	2018	2019	2020
Просјечна мјесечна нето плата	677	676	706	773	825
Просјечна мјесечна бруто плата	1.085	1.080	1.112	1.191	1.274

Извор: Републички завод за статистику РС

Број и структура правних лица

Број предузећа биљежи мали пораст у периоду 2018-2020. године. Општина Прњавор проводи програм сертификације локалних самоуправа са повољним пословним окружењем – БФЦ, што додатно резултира побољшањем услова за нове инвестиције.

У структури предузећа највише је микро предузећа. У 2020. години на подручју општине послују три велика и 14 средњих предузећа.

Табела 4: Број регистрованих привредних друштава – класификована по броју запослених				
Врста предузећа	2017	2018	2019	2020
Микро (до 9 запослених)	183	175	175	178
Мала (од 10 до 49 запослених)	39	40	40	41
Средња (50-250 запослених)	8	14	14	14
Велика (преко 250 запослених)	2	2	3	3
Укупно	232	231	232	236

Извор: Dun & Bradstreet д.о.о. (на основу података АПИФ)

Највећи број правних лица је у области трговине (75), а слиједи прерађивачка индустрија (54), а исто је и са приходима, највећи приходи су остварени у области трговине, а слиједи прерађивачка индустрија. Поред одређеног пада у 2019. години, прерађивачка индустрија је остварила највећи нето профит у протекле три године, виши него област трговине. Подаци показују значајну извозну оријентацију локалне привреде.

Када су у питању индустријски капацитети, највише предузећа је у области грађевинарства, металопрерађивачке, прехранбене и текстилне индустрије, индустрије коже и обуће, те прераде дрвета, производње намјештаја и грађевинског материјала. Главни извозни сектори су: дрвопрерада, металопрерада и прехранбени сектор.

Извор: Стратегија развоја општине Прњавор 2022-2028

Пословне зоне

На подручју општине су расположиве пословне зоне и предузимају се промотивне активности за привлачење инвестиција, док се дјеловањем Привредног савјета побољшава комуникација локалне управе и привреде.

Пословно-туристичка зона Вијака површине 322,14 ha (површина пословне зоне је око 120 ha) се налази у близини магистралног пута Бањалука - Прњавор - Дервента (M-16.1) и раскрснице магистралног пута M-16.1 са регионалним путем R-474 Челинац – Прњавор – Србац и R-476 Србац – Прњавор - Добој, те ауто-пута Бања Лука - Добој. Предметну локацију пресеца на два дијела траса ауто-пута Бања Лука-Добој. Регулациони план пословно- туристичке зоне „Вијака“ усвојен је за период 2013-2023. година. Усвојена је Измјена и допуна дијела Регулационог плана пословно-туристичке Зоне Вијака, Измјена 1, због измјештања дијела трасе 110 kV далеководне линије Дервента – Прњавор. Измјена 2 донесена је 2019. године, због изградње спортско-рекреативне зоне, коју чини спортски фудбалски центар, спортска дворана, са спортским теренима на отвореном (тенис, одбојка, кошарка). Дио ове зоне чини и комплекс три базена: дјечији димензија 12,50 x 12,50 m; те два велика: полуолимпијски 25,00 x 12,50 m и олимпијски 25,00 x 50,00 m са трибинама, те поплочаним и озелењеним простором за сунчање. У западном дијелу обухвата је планиран хотел спратности П+2, за око 100 кревета, односно 50 смјештајних јединица. Од комуналне инфраструктуре везане за ову пословну зону изграђен је дистрибутивни цјевовод за водоснабдијевање индустријске зоне, као и доведена електрична енергија путем 20 kV подземног кабла. Још увијек није изграђена саобраћајница кроз пословну зону, као и одводња отпадних и оборинских вода. Ријешени су имовински односи за катастарску општину Штрпци унутар пословне зоне и она је у процесу продаје и изградње, док је рјешавање дијела пословне зоне који се односи на катастарску општину Вучијак у току. Тренутно, у зони већ послују два пословна субјекта, док су друга два пословна субјекта у фази изградње објеката, а још осам парцела у зони је продано инвеститорима и воде се интензивни разговори са још неколико њих.

Друге пословне зоне на територији општине Прњавор су:

- Пословна зона у обухвату Регулационог плана „Коотеп“,
- Пословна зона у обухвату Регулационог плана у зони утицаја магистралног пута M16.1 Клашнице -Дервента, територија општине Прњавор,
- Пословна зона у обухвату Регулационог плана „Јелшинград“,
- Пословна зона у обухвату Регулационог плана „Силос“.

Продаја парцела је регулисана Правилником о условима и начину отуђења непокретности у својини општине Прњавор, у циљу реализације инвестиционог пројекта од посебног значаја за локални економски развој (уз посебне услове испод тржишне цијене, а величину парцела могуће је прилагодити свим потребама инвеститора).

За потребе стварања повољног пословног окружења и привлачења инвеститора у општину Прњавор, израђена је интернет страница www.investprnjavor.com.

Такође, реализацијом пројекта Регулаторне реформе инвеститорима је омогућено смањење трошкова и ризика пословања кроз поједностављење административних поступака у надлежности општине и смањење цијене услуга општинске администрације, скраћење рокова рјешавања захтјева, те транспарентан приступ информацијама кроз успоставу Е-регистра доступног на званичној web страници општине www.opstinarprnjavor.net. Кроз рад Привредног савјета тј. кроз дијалог јавног и приватног сектора заједнички се ради на унапређењу предузетништва и конкурентности предузећа и привредном и друштвеном развоју општине.

Извор: Стратегија развоја општине Прњавор 2022-2028

Пољопривреда

Према евиденцији Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ) у Регистар пољопривредних газдинстава и Регистар корисника подстицајних средстава закључно са 31.12. 2021. године регистровано је укупно 2.462 пољопривредна газдинства, од чега је:

• Некомерцијалних газдинстава	2.222
• Комерцијалних газдинстава	216
• Правних лица - предузетници	24

Према евиденцији Одјељења за пољопривреду, водопривреду и шумарство Општинске управе општине Прњавор на подручју општине регистроване су три пољопривредне задруге: „33 Кооператива“, „33 Еуроаграр“ и „33 Нови Агроврх“, чија је основна дјелатност организација производње и откуп производа из примарне пољопривредне производње, трговина и промет репроматеријала за сјетву (минерално ђубриво, сјеменски материјал, заштитна средства), те продаја сточне хране, садница воћа и друго, те Пољопривреда задруга „ГЛАЖ“ п.о. Прњавор, чија је основна дјелатност производња, откуп и складиштење воћа.

Према евиденцији Одјељења за пољопривреду, водопривреду и шумарство Општинске управе општине Прњавор на територији општине постоје четири хладњаче за воће и то:

- МИГО – ЛД д.о.о. ПРЊАВОР, Горњи Штрпци, капацитет хладњаче 600 – 700 тона,
- газдинство у Горњој Мравици, капацитет хладњаче 30-40 тона,
- газдинство у Доњим Палачковцима, капацитет хладњаче 20 тона,
- газдинство у Гаљиповцима, капацитет хладњаче 20-30 тона.

Према евиденцији Одјељења за пољопривреду, водопривреду и шумарство Општинске управе општине Прњавор на територији општине постоје двије сушаре за воће на два пољопривредна газдинства у Гаљиповцима, капацитета од по 300 килограма, те више екструдера за цијеђење уља и термичку обраду соје, сунцокрета и уљане репице. На подручју општине Прњавор регистрована је једна мини сирана под називом „Сирана Миланковић“, која се налази у Доњим Палачковцима. Сирана тренутно прерађује око 1.000 литара млијека дневно, у зависности од потреба тржишта. У сирани се прерађује кравље млијеко, а производи три врсте производа: седам врста сирева, три врсте кајмака и три врсте намаза.

На територији општине Прњавор тренутно раде три пољопривредна предузећа која се баве откупом и сушењем кукуруза и пшенице: Д.О.О.„Млинпек“, „Живанић ДС“ и „МС Компанија“, Велика Илова.

Подаци о сточном фонду на подручју општине, на дан 31.12.2020. године, су сљедећи: 10.695 говеда, 23.135 свиња, 33.695 оваца, 820 коза, 465 коња, 3.075.950 живине. Такође, на подручју општине је 4.825 кошница, а производња меда је 24.125 kg (количина меда је процијењена по 5 kg по једној кошници због изразито сушне године и лошег стања биљне флоре (извор података Републички завод за статистику РС).

Предузеће Рибњак а.д. Прњавор управља рибњаком површине 638 ha и има потенцијал производње од око 750 тона годишње, од чега је 500 тона конзумне рибе, а остатак чини производња рибље млађи.³

³ Тренутно се ово предузеће налази у стечајном поступку и на истом нема организоване производње.

Дакле, окосницу сточарске производње чини говедарство и перадарство као двије најразвијеније пољопривредне производње у области сточарства, као и овчарство које се постепено развија у протеклом периоду.

Општина има производњу од преко 10 милиона литара млијека у току једне календарске године и према овом показатељу општина Прњавор заузима 4 мјесто у Републици Српској.

На основу поднесених захтјева за подстицајна средства у 2020. години општини Прњавор, евидентирана је производња поврћа у заштићеним просторима (пластеници, стакленици) на површини од 11.103 m² и 19.200 m² на отвореним површинама уз обезбјеђење програмом прописаних минимума. У току 2021. године остварена је пластеничка производња на површини од 13.964 m², и производња на отвореном у површини од 21.450 m².

Потенцијали за развој туризма

Општина Прњавор располаже богатим туристичким потенцијалом. Један од најрепрезентативнијих и најкомплекснијих туристичких локалитета је Бањско-рекреативни центар „Бања Кулаши“. Удаљена 14 km од центра града, као љечилиште позната је још из доба Аустроугарске. Стољетна традиција Бање Кулаши заснива се на изворима изразито љековите термоминералне воде. Значајно је споменути да на простору Европе постоје само три извора воде са оваквим карактеристикама што је сврстава у свјетске раритете.

Шумски комплекс је одувijek представљао непроцјењиво богатство и велики туристички потенцијал општине Прњавор. Ловишта на Мотајици, Чавки и Љубићу, поново су постали мета ловаца из Њемачке, Аустрије и посебно Италије. Простор општине Прњавор је у прошлости био познат по честој организацији ловачких и риболовачких семинара, такмичења и дружења.

О културно-историјском наслеђу општине Прњавор свједоче архитектонски туристички мотиви, који својом вриједношћу употпуњују туристичку понуду. Црква брвнара у Палачковцима, изграђена је 1843. године. Овај својеврстан споменик културе посвећен Светим апостолима Петру и Павлу, у потпуности је изграђен од храстовог дрвета. Због своје градитељске и естетске вриједности, у вријеме старе Југославије проглашена је спомеником нулте категорије и стављена под заштиту државе. Један од изузетно вриједних културно-историјских споменика Манастир Ступље налази се на размеђу прњаворске и челиначке општине уз ријеку Манастирку. Манастир је био посвећен Светом Архангелу Михаилу, па се предио изнад њега звао и данас зове Михаиловац. Претпоставља се да је Манастир Ступље изграђен у XIII вијеку када и Манастир Липље (1249. године), због тога су у књигама увијек заједно помињани као два близанца и страдалници од паљевина за вријеме турске владавине. Темелји Манастира Ступље пронађени су тек средином 1994. године од када траје и обнова овог средњевјековног манастира.

Општини Прњавор припада још једно богатство, чија се вриједност не може процијенити. Ријеч је о липицанерској ергели „Вучијак“, некадашњем најстаријем предузећу на подручју општине основаном априла 1946. године, а данас послује одлуком Владе Републике Српске као Јавна установа „Ергела Вучијак“. Име је добило по оближњем узвишењу Вучијак и представља огранак словеначке ергеле у Липицама. Данас у њој егзистира више од стотину десет грла липицанера, уз посебност постојања више расплодних линија и родова, што гарантује велики генетски потенцијал ове престижне расе коња.

Добру основу за развој риболова чине ријека Укрина и језеро Дренова. Значајно је напоменути да ријека Укрина једина на простору БиХ има феномен „цвјетања воде“. Због изузетних

претпоставки за риболов, чисте воде и очуване природе језеро Дренова је прије три године проглашено риболовним ревиром.

Од посебног значаја за општину Прњавор су бројни фестивали и манифестације од којих је најрепрезентативнији свакако Фестивал националних мањина општине Прњавор који носи назив “Мала Европа”. У мултиетничкој средини поред припадника конститутивних народа у БиХ живе Украјинци, Италијани, Чеси, Пољаци, Роми и други народи који су се доселили на подручје општине Прњавор крајем 19. вијека. Заједнички живот на овим просторима створио је амбијент уважавања и толеранције, који је деценијама карактеристика Прњавора. Доносећи са собом различиту етнологију и етнографију припадници националних мањина задржали су своје обичаје, језик и културу. Фестивал националних мањина општине Прњавор “Мала Европа” традиционална је манифестација на којој националне мањине презентују фолклор, своје обичаје и традицију кроз пјесму, плес и националне кухиње.

Извор: Стратегија развоја општине Прњавор 2022-2028

Закључци – стање локалне привреде

На основу података о стању привреде на подручју општине Прњавор за период од 2018. до 2020. године, односно до 2021. године (гдје су подаци били доступни) можемо уочити и закључити слједеће:

- Примјетан је раст укупног броја привредних субјеката,
- Извоз је сваке године већи од увоза, што указује на конкурентност локалних привредних субјеката на извозним тржиштима,
- Главни извозни сектори су дрвопрерада, металопрерада и прехранбени сектор,
- Просјечна плата у Прњавору се повећава, али је и даље нижа од републичког просјека,
- Највећи број запослених је у прерађивачкој индустрији, а слиједе трговина, здравство и социјални рад, грађевинарство и превоз и складиштење,
- Укупан број запослених се повећава, број незапослених се смањује,
- Највише незапослених је КВ стручне спреме, док је према старосној структури највише незапослених старости 18-35 година,
- У структури предузећа највише је микро предузећа, а у 2020. години на подручју општине послују три велика и 14 средњих предузећа,
- Највећи број правних лица је у области трговине (75), а слиједи прерађивачка индустрија (54), а исто је и са приходима, највећи приходи су остварени у области трговине, а слиједи прерађивачка индустрија,
- Поред одређеног пада у 2019. години, прерађивачка индустрија је остварила највећи нето профит у протекле три године, виши него област трговине,
- На подручју општине су расположиве пословне зоне и предузимају се промотивне активности за привлачење инвестиција, док се дјеловањем Привредног савјета побољшава комуникација локалне управе и привреде,
- Када су у питању индустријски капацитети, највише предузећа је у области грађевинарства, металопрерађивачке, прехранбене и текстилне индустрије, индустрије коже и обуће, те прераде дрвета, производње намјештаја и грађевинског материјала,
- Постоје значајни капацитети за развој пољопривреде и туризма.

Тржиште рада

Према Резултатима пописа 2013. године⁴ од укупног броја становника (34.357) у Општини Прњавор је евидентирано 16.675 или 48,53% мушкараца и 17.682 или 51,47% жена. Регистровано је 12.166 домаћинстава гдје је просјечан број чланова домаћинства 2,93, а највише је домаћинстава са два члана и то 3.135 домаћинства. Старосна структура становништва је сљедећа: од 0 до 14 година 4.954 становника (14.42%), од 15 до 64 године 22.628 становника (65.86%) и са 65 и више година је 6.775 становника (19.72%). Просјечна старост становништва је 42.31 година. Природни прираштај становништва је већ неколико година негативан, као што је негативан и миграциони салдо. Радно способног становништва је 29.403, од тога 14.149 мушкараца и 15.254 жена. Према попису становништва на подручју општине Прњавор запослено је 10.135 особа, а незапослених 2.193 особа. У групи економски неактивних становника којих је укупно 17.075, највише је лица која обављају кућне послове и то 5.851, те 5.585 пензионера и 2.289 ученика и студената старих 15 и више година, док је 1.109 неспособних за рад и 2.241 осталих. Број домаћинстава која обављају пољопривредну активност је 6.121, док је број домаћинстава која обављају пољопривредну активност и продају производе на тржишту 986.

Табела 5: Број становника старијих од 15 година и ниво образовања

Стручна спрема (завршена школа)	ВСС	ВШС	ССС	ССС са специјализацијом	Основна школа	Непотпуно основно образовање	Без икаквог образовања
Број становника	1.336	670	12.669	112	7.504	4.458	2.654

Број становника који имају образовање више од основне школе је 14.787, док непотпуно основно образовање или никакво образовање има 7.112 лица.

Образовне установе

Средње образовање на подручју општине одвија се кроз рад три средње школе: ЈУ Гимназија Прњавор, ЈУ Центар средњих школа „Иво Андрић“ Прњаво и ЈУ Музичка школа „Константин Бабић“ Прњавор⁵.

Средњу школу у школској 2020/21. години похађало је укупно 874 ученика, од чега Гимназију 218 ученика, ЈУ ЦСШ „Иво Андрић“ Прњавор“ 632 ученика и средњу музичку школу „Константин Бабић“ Прњавор укупно 30 ученика.

У Јавној установи Гимназија Прњавор ученици се образују у три смјера: општи, друштвено-језички и рачунарско-информатички смјер.

ЈУ ЦСШ „Иво Андрић“ Прњавор образује ученике за сљедеће струке: електротехника, шумарство и обрада дрвета, економија, право и трговина, пољопривреда и прерада хране, машинство и обрада метала, те остале дјелатности.

У средњој музичкој школи настава је организована на два одсјека: Музички извођач и Музички сарадник-теоретичар. Настава се изводи индивидуално на пет инструмената: хармоника, клавир, гитара, виолина, флаута, затим за предмете клавир за теоретичаре и упоредни клавир за инструментални смјер.

⁴ Republički zavod za statistiku Republike Srpske, Popis stanovništva, домаћинстава и станова у Republici Srpskoj 2013. Rezultati popisa. Banja Luka, 2016

⁵ У ЈУ Музичка школа “Константин Бабић” Прњавор од 2017. године се поред наставе за основно музичко образовање одвија и средње музичко образовање

У наставном процесу средњошколског образовања учествује укупно 128 професора.

Табела 6: Преглед струка и смјерова средњошколских установа у општини Прњавор

Назив установе и врста образовања (струке за које се врши образовање појединачно)	Број учioniца у функцији	Број ученика										Број наставног особља	
		2016/17		2017/18		2018/19		2019/20		2020/21		2020/21	
		М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
ЈУ ЦСШ „Иво Андрић“ Прњавор	27	432	382	403	336	387	320	354	276	373	253	32	39
Електротехника		0	0	113	3	109	5	103	7	131	9		
Електроника		167	6	0	0	0	0	0	0	0	0		
Шумарство и обрада дрвета		0	0	13	11	13	11	13	10	13	10		
Економија, право и трговина		65	266	77	212	63	206	52	171	50	133		
Пољопривреда и прерада хране		83	108	63	107	63	92	47	85	37	61		
Машинство и обрада метала		117	2	137	3	139	6	139	3	140	3		
Остале дјелатности		0	0	0	0	0	0	0	0	2	37		
ЈУ Гимназија Прњавор	9	148	197	129	178	105	182	93	165	85	133	11	20
Општи смјер		64	180	52	155	38	132	28	97	19	50		
Друштвено-језички смјер		0	0	0	0	3	16	5	32	11	41		
Рачунарско информатички смјер		84	17	77	23	64	34	60	36	55	42		
ЈУ „Константин Бабић“ Прњавор	14	0	0	4	6	3	14	4	20	7	23	9	17

Извор: Одјељење за локални економски развој и друштвене дјелатности општине Прњавор

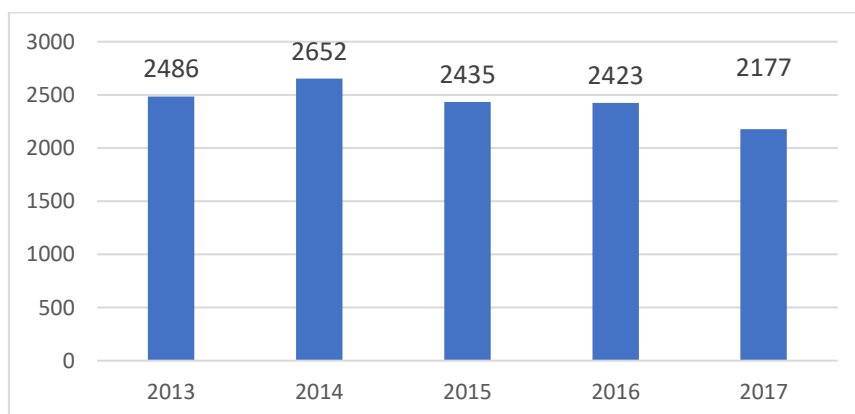
Запослени и незапослени – тренутно стање

Број запослених особа на подручју општине у периоду 2016 – 2021. година је у сталном порасту и са 6.476 у 2016. години је повећан на 7.512 у 2021. години.

Табела 7: Укупан број запослених особа																	
2016			2017			2018			2019			2020			2021		
М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С
3436	3040	6476	3657	3119	6776	3675	3276	6951	3752	3503	7255	3835	3459	7294	3828	3684	7512

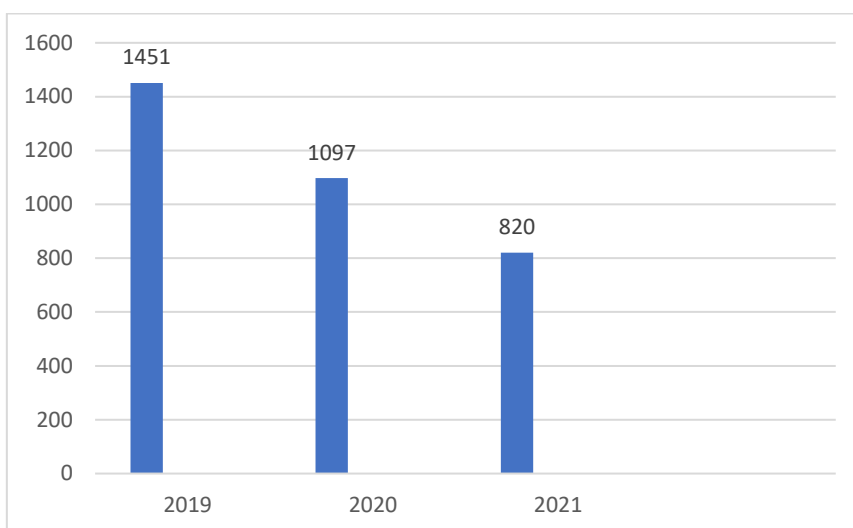
Извор: Пореска управа РС

Граф 1: Број активних тражилаца посла за период 2013 – 2017. година

Извор: ЈУ Завод за запошљавање РС, Филијала Бања Лука

Граф 2: Број активних тражилаца посла за период 2019 – 2021. година

Извор података: Завод за запошљавање Републике Српске, Биро Прњавор

Према евиденцији Завода за запошљавање РС на дан 31.12.2021. године на Завод за запошљавање је пријављено 825 активних тражилаца посла, од тога 425 жена. Може се уочити значајан пад броја активних тражилаца посла.

Табела 9: Број запослених у привредним друштвима - класификовани по дјелатностима			
ВРСТА ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	2018	2019	2020
Пољопривреда, лов и рибарство	33	33	41
Вађење руда и камена	0	0	0
Перађивачка индустрија	1.960	1.929	1.949
Водоснабдијевање, отпадне воде и управљање отпадом	129	130	132
Производња и опскрба електричном енергијом, плинком	0	0	0
Грађевинарство	223	230	237
Трговина на велико и мало и одржавање	951	1.126	1.256
Пружање услуга смјештаја, припрема и услуживање хране	51	60	58
Превоз и складиштење	112	124	109
Информације и комуникације	42	44	48
Финансијско посредовање	0	0	0
Некретнине, изнајмљивање и пословне услуге	6	5	4
Стручне научне и техничке дјелатности	81	89	89
Административне и помоћне услужне дјелатности	4	6	6
Јавна управа и одбрана	0	0	0
Образовање	10	20	22
Здравство и социјални рад	227	244	233
Умјетност, забава и рекреација	0	0	0
Остале услужне активности	6	5	6
Дјелатности домаћинства	0	0	0

Екстериторијалне организације и тијела	0	0	0
Укупно	3.835	4.045	4.190

Извор: Dun & Bradstreet д.о.о. (на основу података АПИФ)

Највећи број радника запошљава прерађивачка индустрија и број запослених је релативно стабилан, док у трговини која је друга по броју запослених, број запослених у посматраном периоду расте.

Када се говори о **дужини чекања** на запослење, у периоду 2019. до 2021. године, највећи број особа је у групи која чека запослење од 0 до 6 мјесеци (осим 2019. године). Врло мали број особа са вишим степеном квалификација дуже чека запослење. Може се закључити да незапослени имају прилика за проналажење запослења, при чему нису све прилике за запослење у локалној привреди.

Табела 8: Стање квалификационе и старосне структуре на Бироу за запошљавање на дан 31.12.2021. године

	Укупно	Жене
Стање на евиденцији	825	428

Стање на евиденцији на дан: 31.12.2021. године							
		2019		2020		2021	
		Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
0	Без струке	997	526	83	37	56	24
1	Неквалификовани рад.	804	383	103	40	101	38
2	ПК - НСС радници	90	31	14	4	14	5
3	Квалификовани радн.	1.428	651	406	178	267	104
4	Техничари ССС	890	611	340	235	255	165
5	ВКВ специјалисти	14	1	3	0	5	0
6-1	Виша стручна спрема	24	15	7	6	10	7
7-1	ВСС-180 ЕЦТС	44	32	35	27	28	20
7-2	ВСС-240 ЕЦТС 4г,5г,6г	134	94	104	75	81	57
7-3	Мастер 300 ЕТЦС	14	12	8	7	8	8
Стање на евиденцији:		4.439	2.356	1.103	609	825	428

Стање на евиденцији						
	2019		2020		2021	
	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
Од 18 - 19 година	2	1	5	2	14	7
Од 20 - 23 године	233	120	131	79	92	49
Од 24 - 26 година	240	146	103	68	77	45
Од 27 - 29 година	249	158	90	62	64	46
Од 30 - 34 година	357	223	109	83	68	52
Од 35 - 39 година	384	245	110	76	75	47
Од 40 - 45 година	500	289	113	63	90	54
Од 45 - 49 година	586	279	100	50	78	33
Од 50 - 54 година	523	284	120	53	91	38
Од 55 - 59 година	582	271	124	41	104	31
Од 60 - 64 година	567	248	91	31	68	26
У 65-ој години	216	92	7	1	4	0
Укупно	4.439	2.356	1.103	609	825	428

Извор података: Завод за запошљавање Републике Српске, Биро Прњавор

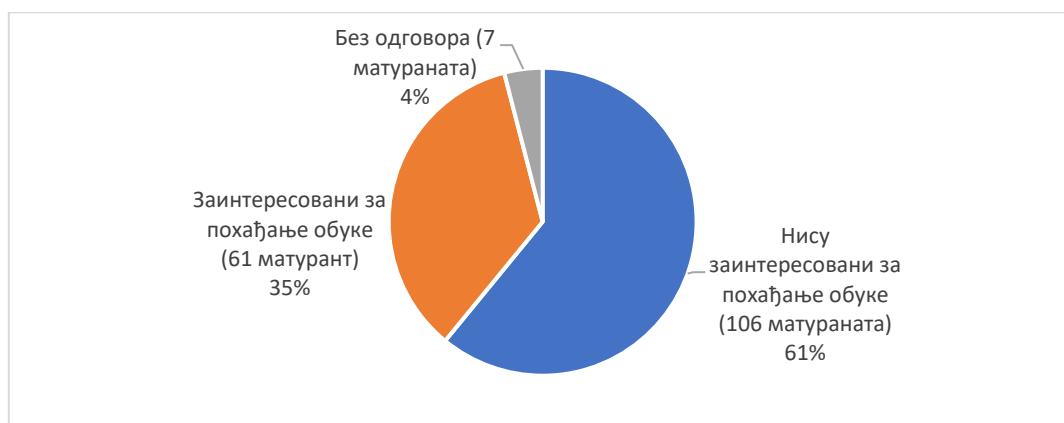
Према квалификационој структури, међу незапосленима је највише квалификованих радника и техничара, али број је значајно смањен до 2021. године, док је према старосној структури највише особа старости 20-23 и 55-59 година.

Понуда радне снаге

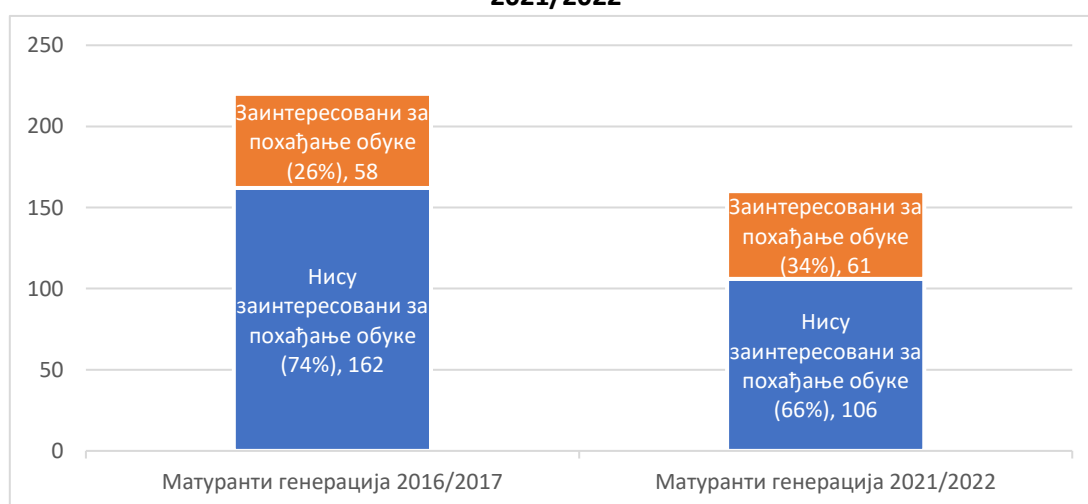
Анкета матураната генерација 2021/2022 ЈУ Центар средњих школа Прњавор

Анкета је проведена у оквиру иницијативе Одрживо партнерство за запошљавање која се проводи у оквиру пројекта „Подршка Европске уније локалним партнерствима за запошљавање – Фаза II“ (ЛЕП II), којег финансира Европска унија, а проводи Међународна организација рада. Партнерство ће, провођењем овог и осталих истраживања, дефинисати потребне обуке за незапослена лица. Циљ анкете је „Истражити планове за будућност и заинтересованост матураната за похађање обука“. Анкета је проведена у мају 2022. године у учионицама ЈУ Центар средњих школа Прњавор, уз сагласност директорице, анкету су провели наставници ЈУ Центар средњих школа. Податке је обрадила Агенција за развој предузећа Еда Бања Лука. Испитаници су матуранти генерација 2021/2022, а анкетирано је 174 матураната. Ради осигурања повјерљивости одговора, анкета је била анонимна (контакт подаци су остављали заинтересовани за похађање обука). Претходна анкета проведена у мају 2017. године (анкетирано 220 матураната генерација 2016/2017).

Граф 3: Заинтересованост за похађање обука, матуранти 2021/2022

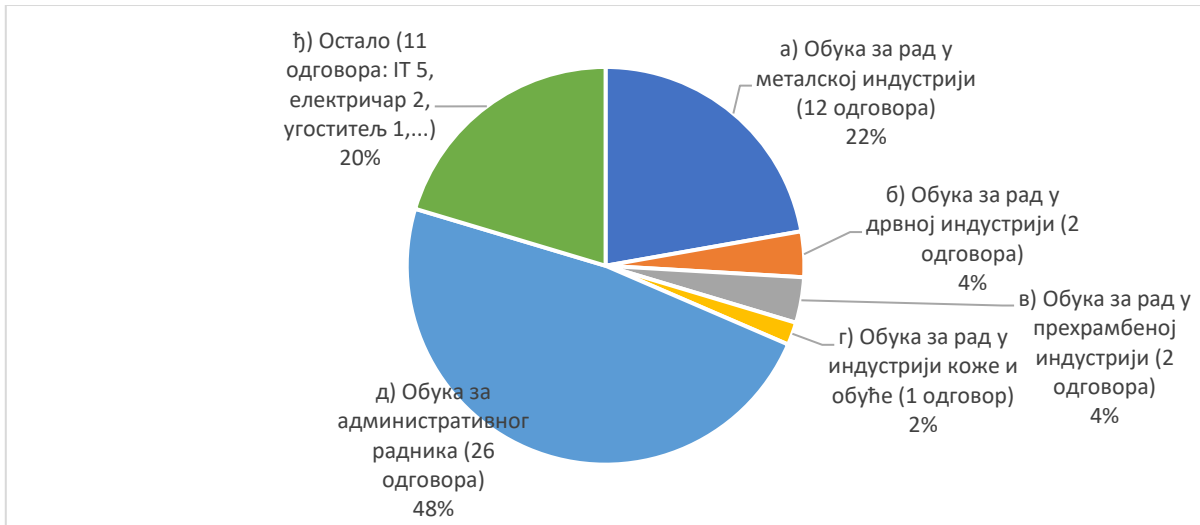

Граф 4: Заинтересованост за похађање обуке, поређење генерација матураната 2016/2017 и 2021/2022

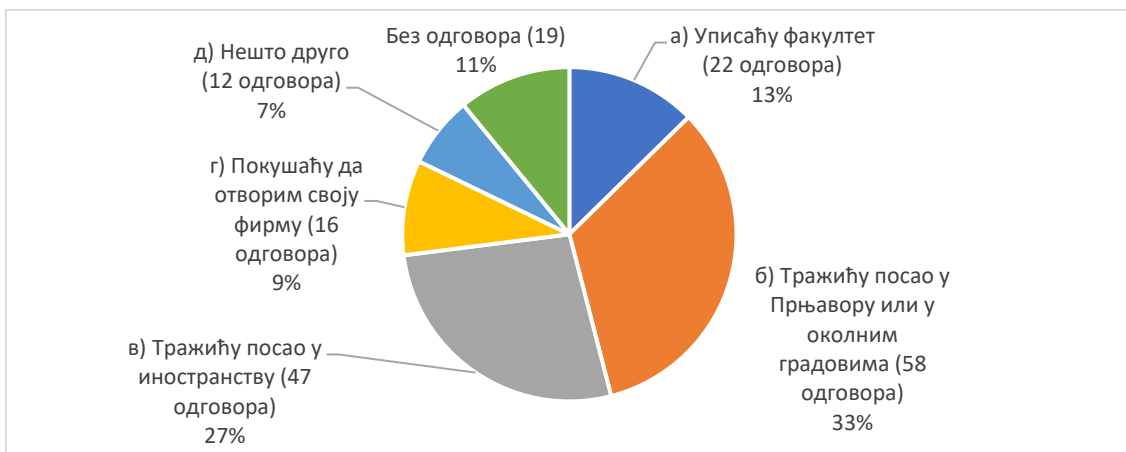
Дакле, око трећине матураната је заинтересовано за похађање обука, што није велики број, узимајући у обзир број матураната обухваћених анкетом. У односу на анкету проведену 2017. године, проценат заинтересованих за обуку је већи, али је укупан број матураната мањи.

Граф 5: Врста обуке за коју сте заинтересовани, 61 матурант генерација 2021/2022

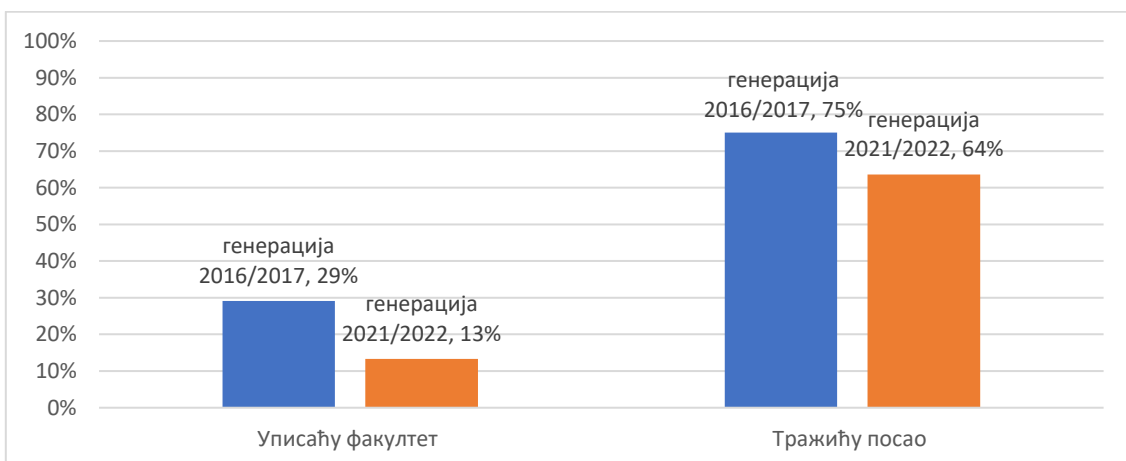

Највише је заинтересованих за обуку у административним пословима, што се може објаснити тренутном атрактивношћу ИТ обука. Слиједи обука за рад у металској индустрији, док је заинтересованих за обуку за рад у дрвној и прехранбеној индустрији релативно мало.

Граф 6: Планови послје средње школе, матуранти генерација 2021/2022

Граф 7: Планови послје средње школе, поређење генерација матураната 2016/2017 и 2021/2022

У погледу планова након завршетка средње школе, још увијек највећи број намјерава да тражи посао у Прњавору, али врло близу је и број оних који намјеравају да траже посао у иностранству. Треба нагласити да је 9% испитаника изразило намјеру да оснује властито предузеће.

Табела 10: Заинтересованост за похађање обука

Врста обуке – матуранти 2021/2022	Број заинтересованих матураната
Административне обуке	26
Обука за рад у металској индустрији	12
ИТ	5
Обука за рад у прехранбеној инд., дрвној инд., електричар	По 2 заинтересована

- 29 матураната заинтересованих за похађање обуке оставило контакт телефон или мејл (од укупно 61 матураната који су изразили интересовање за похађање обука)
- 3 матуранта која су изразила интересовање за отварање фирме оставила контакт телефон или мејл (од укупно 16 матураната заинтересованих за отварање фирме)

Анкета незапослених особа

Анкета незапослених особа које су пријављене у Бироу за запошљавање Прњавор се проводи континуирано.

Анкета незапослених лица и јавни позив за пријаву за учешће у бесплатним обукама су показали интересовање незапослених лица за учешће у административним, рачуноводственим и обукама за дигитални маркетинг. Од укупно 68 пријављених незапослених лица за похађање обука, 12% је заинтересованих за обуке за индустријска занимања (углавном за обуке за CNC програмере и оператере и само неколико за обуке за завариваче и једно за обуку за месара). Остала незапослена лица су заинтересована за похађање административних, рачуноводствених и обука за дигитални маркетинг.

Тражња за радном снагом

Табела 11: Потребе предузећа за радницима

Занимање (потребне вјештине)	Процјена потребног броја нових радника у 2022. години	Процјена потребног броја нових радника у 2023. години
Тапетар	20	20
Штепер	15	20
Инжењер текстилне технологије	4	2
Радници у кондиторској индустрији	6	6
Мехатроничари		
Радници у аутоматизованим погонима		
Основна знања за рад у аутоматизацији		
Пројектант ентеријера	1	1
Лакирер (дрвопрерада)	1	2
Столар/рад са дрветом	2	1
CNC програмер	1	2
Заваривач	4	6

CNC оператер	5	8
Технолог за производњу производа у конзерви	-	1
Месар	2	1
Оператер на термичкој обради трајних производа	1	1
Оператер на термичкој обради полутрајних производа	1	-
Возач	1	1
Складиштар	-	1
Виљушкариса	1	-
Лакирер (металопрерада)		

Међу проблемима на које су указали предсзавници предузећа су и брза флукуација радника због учесталих одласака у иностранство, те ниска мотивисаност (евидентна у задњих годину дана) за рад условљена нижим примањима у односу на послове у иностранству.

Предузећа су навела позитивна искуства са сертификованим обукама, али и истакла да сертификоване обуке имају смисла за радна мјеста за која су законом дефинисани сертификовани оператери, што није случај за сва радна мјеста, те да су доквалификације и преквалификације кроз један облик додатног школовања пожељне што предузећа организују и самостално.

Може се уочити да локална привреда у наредном периоду нуди могућности за запошљавање, што значи не само прилику за незапослене, него и присутну потребу предузећа за новим радницима, што може бити узроковано растом пословања или напуштањем предузећа од стране тренутно запослених, првенствено ради проналаска посла у иностранству.

Закључци – стање на тржишту рада

На основу података о стању тржишта рада на подручју општине Прњавор за период 2012 – 2016. година можемо закључити сљедеће:

- Број запослених особа на подручју општине у периоду 2016 – 2021. година је у сталном порасту - са 6.476 у 2016. години је повећан на 7.512 у 2021. години
- На дан 31.12.2021. године на Завод за запошљавање је пријављено 825 активних тражилаца посла, од тога 425 жена - значајан пад броја активних тражилаца посла,
- Највећи број радника запошљава прерађивачка индустрија,
- У периоду 2019. до 2021. године, највећи број особа је у групи која чека запослење од 0 до 6 мјесеци (осим 2019. године), при чему врло мали број особа са вишим степеном квалификација дуже чека запослење,
- Према квалификационој структури, међу незапосленима је највише квалификованих радника и техничара, али број је значајно смањен до 2021. године, док је према старосној структури највише особа старости 20-23 и 55-59 година,
- Око трећине матураната је заинтересовано за похађање обука, што није велики број, узимајући у обзир број матураната обухваћених анкетом
- Највише је заинтересованих за обуку у административним пословима, што се може објаснити тренутном атрактивношћу ИТ обука, а слиједи обука за рад у металској индустрији, док је заинтересованих за обуку за рад у дрвној и прехранбеној индустрији релативно мало,

- У погледу планова након завршетка средње школе, још увијек највећи број намјерава да тражи посао у Прњавору, али врло близу је и број оних који намјеравају да траже посао у иностранству,
- 9% испитаника изразило намјеру да оснује властито предузеће,
- Анкета незапослених лица и јавни позив за пријаву за учешће у бесплатним обукама су показали интересовање незапослених лица за учешће у административним, рачуноводственим и обукама за дигитални маркетинг (од укупно 68 пријављених незапослених лица за похађање обука, 12% је заинтересованих за обуке за индустријска занимања (углавном за обуке за CNC програмере и оператере и само неколико за обуке за завариваче и једно за обуку за месара), а остала незапослена лица су заинтересована за похађање административних, рачуноводствених и обука за дигитални маркетинг.
- Локална привреда у наредном периоду нуди могућности за запошљавање, што значи не само прилику за незапослене, него и присутну потребу предузећа за новим радницима, што може бити узроковано растом пословања или напуштањем предузећа од стране тренутно запослених, првенствено ради проналаска посла у иностранству.

SWOT анализа

Снаге <ul style="list-style-type: none"> ○ Изражен предузетнички менталитет; ○ Извозно оријентисана привреда; ○ Производно оријентисана привреда (металоперађивачка, дрвоперађивачка, прехранбена индустрија); ○ Потенцијали за развој индустријских предузећа (број запослених у индустрији); ○ Број запослених лица је у сталном порасту; ○ Изражена спремност локалне управе за побољшање пословног окружења (БФЦ процес, привредни савјет,...); ○ Капацитети за развој пољопривреде (производња и прерада млијека и других производа) и туризма (Бања Кулаши, Ергела Вучјак...).	Слабости <ul style="list-style-type: none"> ○ Плата нижа од просјека у РС; ○ Значајно се смањује расположива радна снага; ○ Предузећа имају проблема са проналаском радника са одговарајућим знањима и вјештинама; ○ Недовољно развијена инфраструктура успорава инвестиције; ○ Недовољна сарадња институција подршке са предузећима; ○ Неуклађеност понуде И тражње радне снаге (образовни профили И интересовање ученика не одговара локалној привреди).
Прилике <ul style="list-style-type: none"> ○ Сарадња образовних институција и привреде постоји, али ју је потребно даље системски развијати; ○ Привредници су исказали значајне потребе за новим радницима – прилике за запошљавање; ○ Добијање Цертификата за повољно пословно окружење (побољшање пословног окружења за пословање предузећа); ○ Тражња предузећа за радницима који посједују одговарајућа знања и вјештине је у константна; ○ Велики број прњаворчана запослен у иностранству (могућности за трансфер искустава, веза, технологије и капитала).	Пријетње <ul style="list-style-type: none"> ○ Наставак тренда одласка радника у иностранство; ○ Врло нестабилна ситуација на међународним тржиштима која може потрајати у периоду имплементације акционог плана; ○ Неповољно пословно окружење у БиХ отежава пословање и привлачење инвеститора; ○ Притисак конкуренције са тржишта ЕУ (посебно мање развијених земаља ЕУ које могу конкурисати јефтином радном снагом) и глобалних тржишта; ○ Неразвијени капацитети за кориштење ЕУ фондова.

Циљеви политике запошљавања на територији општине Прњавор за период 2023-2027.

Циљеви Акционог плана запошљавања у Прњавору се односе на олакшавање стицања неопходних вјештина за рад у привреди за незапослене, као и на изградњу капацитета институција подршке у области запошљавања да би, у сарадњи са локалном привредом, континуирано пружале подршку стицању вјештина незапослених које су усклађене са потребама предузећа.

Циљеви Акционог плана запошљавања су сљедећи:

1. Повећана запошљивост незапослених;
2. Изграђени капацитети институција подршке за запошљавање.

Мјере активне политике запошљавања у општини Прњавор у периоду 2023-2027.

Испуњавање задатих циљева се предвиђа реализацијом предвиђених мјера, тако да свака мјера доприноси остварењу једног од циљева, док одређене мјере доприносе остварењу оба циља.

Акционим планом је предвиђена реализација мјера активне политике запошљавања у периоду 2023-2027. година.

Преглед мјера активне политике запошљавања у периоду 2023-2027. година

Мјера	Активност	Циљна група	Индикатор учинка	Временски оквир	Носилац активности	Средства	Веза са пројектом / стратегијом
1. Учешће у истраживању тржишта рада у РС	Кориштење методологије истраживања тржишта рада, прикупљање информација о пословању предузећа и промјенама у запослености током текуће године, потребама за запошљавањем нових или отпуштањем постојећих радника у текућој години, као и њиховој структури по занимањима, квалификацијама, стручној спреми и вјештинама.	Предузећа и незапослена лица	Број дефинисаних и редефинисаних мјера запошљавања усклађених са истраживањем	2023 -	Завод за запошљавање	Средства су обезбјеђена кроз реализацију редовних активности Завода за запошљавање РС	Акциони план запошљавања у Републици Српској за 2022. годину
2. Израда индивидуалних планова запошљавања за незапослене	Индивидуално професионално усмјеравање незапослених лица на могућности за запошљавање на основу утврђених знања и вјештина и потреба на тржишту рада	Незапослена лица	Број незапослених лица која су добила подршку савјетовања	2023 – 2027.	Завод за запошљавање	Средства су обезбјеђена кроз реализацију редовних активности Бироа за запошљавање	Акциони план запошљавања у Републици Српској за 2022. годину
3. Акредитација програма стручног оспособљавања за занимање CNC оператер за дрво	Побољшање материјалних капацитета Центра средњих школа у складу са захтјевима за акредитацију Побољшање знања и вјештина тренера у складу са захтјевима за акредитацију Добијање одобрења за извођење програма оспособљавања Извођење програма оспособљавања	Предузећа из сектора дрвопрераде и незапослена лица	Акредитован програм за стручно оспособљавање CNC оператера за дрво	2023.	ЈУ Центар средњих школа Иво Андрић	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)
4. Акредитација програма стручног оспособљавања за	Потписивање уговора са металопрерађивачким предузећем за извођење	Предузећа из сектора	Акредитован програм за стручно	2023.	ЈУ Центар средњих школа Иво Андрић	Пројекат Одрживо партнерство	Пројекат Одрживо партнерство за

занимање CNC оператер за метал	практичног дијела програма оспособљавања Побољшање знања и вјештина тренера у складу са захтјевима за акредитацију Добијање одобрења за извођење програма оспособљавања	металопраде и незапослена лица	оспособљавање CNC оператера за метал			за запошљавање (EU ILO LEP II)	запошљавање (EU ILO LEP II)
5. Реализација програма стручног оспособљавања за CNC за дрво и метал	Расписивање јавног позива за незапослена лица Провођење програма стручног оспособљавања	Предузећа из сектора металопраде и дрвопраде и незапослена лица	Број незапослених лица која су завршила обуке за стручно оспособљавање за CNC дрво и метал	2023 – 2027.	ЈУ Центар средњих школа Иво Андрић	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)
6. Стручно оспособљавање незапослених лица за програме оспособљавања дефинисане у складу са потребама (предузећа и незапослених лица), сертификоване обуке	Анализа потреба предузећа и незапослених лица Дефинисање програма стручних оспособљавања Расписивање јавног позива за незапослена лица Провођење програма стручног оспособљавања	Незапослена лица и предузећа	Број незапослених лица која су завршила обуке за стручно оспособљавање	2023.	Партнерство за запошљавање Прњавор	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)
7. Реализација обука за активно тражење посла за матуранте средње школе	Дефинисање програма обуке Расписивање тендера за извођача обуке Провођење обуке	Матуранти средње школе	Број обучених матураната	2023.	ЈУ Центар средњих школа Иво Андрић	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)
8. Подршка незапосленим лицима за покретање пословања	Додјела грантова за покретање пословања Менторство за унапређење пословања	Незапослена лица која желе да покрену пословање	Број грантова додјељених незапосленим лицима за покретање пословања	2023.	Партнерство за запошљавање Прњавор	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)	Пројекат Одрживо партнерство за запошљавање (EU ILO LEP II)

9. Подршка младим незапосленим лицима за покретање пословања	Расписивање јавног позива за учешће у програму подршке Додјела грантова за покретање пословања Мониторинг додјељених грантова	Млада незапослена лица која желе да покрену пословање	Број грантова додјељених младим незапосленим лицима за покретање пословања	2023.	Општина Прњавор	Буџет општине Прњавор	Стратегија развоја општине Прњавор за период 2022.- 2028. године
10. Стварање услова за одрживост рада Савјета за запошљавање	Редефинисање Правилника рада Савјета за запошљавање Припрема програма удруживања средстава општине са Заводом за запошљавање	Незапослена лица и предузећа	Усвојен редефинисан Правилник рада Савјета за запошљавање Обезбјеђена средства за провођење мјера за запошљавање	2023 -	Општина и СЗЗ	Нису потребна средства за реализацију	Акциони план запошљавања у Републици Српској за 2022. годину, Стратегија развоја општине Прњавор за период 2022.- 2028. године
11. Подршка партнерству у реализацији активних политика запошљавања и самозапошљавања са локалним заједницама - удруживање средстава за запошљавање	Мјере активне политике запошљавања које се суфинансирају: 1. Субвенције за самозапошљавање; 2. Субвенције послодавцима за запошљавање незапослених лица; 3. Субвенције за оспособљавање приправника; 4. Обуке за познате послодавце и запошљавање након проведене обуке. Конкретне активности по наведеним мјерама проводе локалне заједнице корисници средстава, које су дужне да тромјесечно извјештавају Завод за запошљавање посредством	Незапослена лица са евиденције Завода за запошљавање	Број лица запослених по програму	2023.	Општина Прњавор, Завод за запошљавање Републике Српске	Буџет Општине Прњавор, средства Завода за запошљавање РС	Акциони план запошљавања у Републици Српској за 2022. годину, Стратегија развоја општине Прњавор за период 2022.- 2028. године

	локалних бироа за запошљавање.						
12. Подршка запошљавању у индустрији (набавка опреме за индустрију, савјетодавна подршка)	Мјера треба да подржи креирање нових радних мјеста у индустрији. Приступ треба да уважи тренутни степен развоја и потребе привредних субјеката, а подршка може да обухвата финансијску подршку у набавци опреме, те савјетодавну подршку у активностима запошљавања, која може да буде фокусирана на доносиоце одлука у привредним субјектима у вези са темама управљања људским ресурсима, али и на организовање обука за незапослене на теме у складу са идентификованим потребама привреде. Кључни стратешки пројекат у оквиру ове мјере је „Подстицање активности запошљавања и набавци опреме у привреди“ који се односи на додјелу подстицаја за запошљавање, те подстицаја за привреду приликом набавке нове опреме.	Привредници и незапослена лица	Број запослених у прерађивачкој индустрији 1.949 (2020. година) Повећан за 10% до 2028. године Број подржаних предузећа – запошљавање у индустрији, 5годишње	2022 - 2028.	Општина Прњавор, Влада РС	Буџет општине 5%, Влада РС 90%, донатори 5%	Стратегија развоја општине Прњавор за период 2022.-2028. године, Приоритет 1.2: Креирана атрактивна радна мјеста
13. Унапређена сарадња привреде и образовања	Имајући у виду брзину којом се промјене дешавају и важност усклађивања програма образовања са потребама привреде, како из угла обезбјеђивања кадрова за привредни развој, тако и	Ученици средње школе, привредни субјекти	Број нових струка чије је увођење иницирано од стране привредника	2022 - 2028.	Општина Прњавор, Центар средњих школа „Иво Андрић“ Прњавор, привредни субјекти на	Нису потребна финансијска средства.	Стратегија развоја општине Прњавор за период 2022.-2028. године, Приоритет 2.1: Обезбијеђено

из угла обезбјеђивања могућности квалитетног запослења, потребно је даље развијати координацију и сарадњу привреде и образовања у развијању и извођењу програма образовања, при чему координативна тијела треба да дефинишу интервенције које је потребно заједничким напорима имплементирати. Једна од области сарадње је и одвијање практичне наставе. 85 Квалитетна пракса води до лакшег запослења и квалитетније радне снаге. У складу са претходно наведеним, као кључни стратешки пројекат дефинише се: „Увођење нових струка (потребних привреди) у средњу школу, уз успостављену праксу одвијања квалитетне практичне наставе код одговарајућих привредних субјеката.“ Кључни стратешки пројекти У складу са претходно наведеним, као кључни стратешки пројекат дефинише се „Увођење нових струка (потребних привреди) у средњу школу, уз успостављену праксу одвијања квалитетне практичне наставе код одговарајућих привредних субјеката.“ Реализацијом

повећан са 2 на 5 до 2028.

Број ученика обухваћених практичном наставом ван школе повећан са 92 на 150 до 2028.

подручју општине, Министарство просвјете и културе РС

усклађивање образовних програма и потреба привреде

	наведеног пројекта обезбиједиће се радна снага потребна локалној привреди, смањити продукција непотребних кадрова, самим тим повећати запосленост и конкурентност локалне привреде.						
14. Обуке за незапослене	Поред унапређења програма образовања, потребно је радити и на организовању обука за незапослене, како би се преквалификацијом у складу са потребама тржишта повећала могућност њиховог запошљавања, али и како би се обезбиједили кадрови за даљи развој локалне привреде. Обуке представљају интервенцију која може да произведе резултате у краћем временском року, што је такође важно, имајући у виду динамику промјена у савременој привреди. Сарадња образовних институција и привредних субјеката је неопходна како у дефинисању тема, тако и у кориштењу људских и техничких ресурса за извођење обуке.	Незапослена лица евидентирана на Бироу као активни тражиоци посла	Број лица обухваћених обуком за незапослене најмање 60 до 2028. Процент запослених полазника након спроведене обуке најмање 60%	2022 - 2028.	Општина Прњавор, Завод за запошљавање - Биро Прњавор, ЈУ ЦСШ „Иво Андрић“ Прњавор, привредници	Донаторска средства	Стратегија развоја општине Прњавор за период 2022.-2028. године, Приоритет 2.1: Обезбијеђено усклађивање образовних програма и потреба привреде
15. Програм подстицаја за запошљавање у функцији стварања веће додатне вриједности	Креирање новог програма подстицаја за запошљавање у привреди којим се циљају радна мјеста која захтијевају виши ниво стручности и доприносе стварању веће	Незапослена лица са вишим квалификацијама, претежно млађе и средње доби, те привредни сектори	- Укупан број новозапослених путем овог програма	2022.	333 РС у сарадњи са Министарством за научно-технолошки развој, високо	Буџет РС	Акциони план запошљавања у Републици Српској за 2022. годину, Стратешки циљ

	додатне вриједности у предузећима. Такву циљну оријентацију при разради мјере операционализовати кроз одговарајуће критеријуме и систем бодовања, тако да се обухвате одговарајуће пословне функције (нпр. развој производа/услуга и процеса, дизајн, маркетинг, квалитет производа и услуга, постпродајне услуге и сл.) као и квалификације запослених (нпр. најмање ССС и сл.).	и предузећа у којима се стварају радна мјеста са већом доданом вриједношћу	- Број новозапослених младих - Број новозапослених жена		образовање и информационо друштво Републике Српске, МПП РС, ПК РС и УУП РС		1: Повећање запослености продуктивније радне снаге кроз усклађивање понуде и потражње на тржишту рада, Приоритет 1.2. Развој инструмената подршке за запошљавање продуктивније радне снаге
16. Програм подстицаја за самозапошљавање у функцији стварања веће додатне вриједности				2023 - 2027.			Акциони план запошљавања у Републици Српској за 2022. годину, Стратешки циљ 1: Повећање запослености продуктивније радне снаге кроз усклађивање понуде и потражње на тржишту рада, Приоритет 1.2. Развој инструмената подршке за запошљавање продуктивније радне снаге
17. Програм обуке, доквалификације и преквалификације	Припрема и реализација посебног Програма обуке,	Незапослена лица (првенствено дугорочно	Број полазника који су запослени	2022.	333 РС УУП РС	Средства Буџета, Фонд 05	Акциони план запошљавања у Републици

	доквалификације и преквалификације	незапослена) средње и старије доби	након завршене обуке (брисани са евиденције незапослених)				Српској за 2022. годину, Стратешки циљ 2: Повећање унутрашње мобилности и расположивости радне снаге, Приоритет 2.3. Јачање запошљивости радне снаге средње и старије доби
18. Програм образовања одраслих и цијеложивотног учења	Израда и реализација програма образовања одраслих, са првенственим циљем смањења неусклађености између понуде и потражње на тржишту рада, како је то дефинисала и Стратегија образовања одраслих у Републици Српској за период 2021-2031.	Незапослена лица са квалификацијама неприлагођеним потражњи на тржишту рада	Број лица обухваћених системом образовања одраслих	2022.	ЗОО у сарадњи са Министарством просвјете и културе Републике Српске, ЗЗЗРС, МРБИЗ РС, МПП РС, ПК РС, Занатско-предузетничком комором Републике Српске и УУП РС	Редовна средства Завода за образовање одраслих	Акциони план запошљавања у Републици Српској за 2022. годину, Стратешки циљ 2: Повећање унутрашње мобилности и расположивости радне снаге, Приоритет 2.3. Јачање запошљивости радне снаге средње и старије доби
19. Програм запошљавања и самозапошљавања циљних категорија у привреди	Припрема и реализација Програма запошљавања и самозапошљавања циљних категорија у привреди	Незапослена лица са евиденције Завода за запошљавање из сљедећих категорија: Дугорочно незапослени	Број лица запослених по програму	2022.	ЗЗЗ РС	Средства буџета, Фонд 05	Акциони план запошљавања у Републици Српској за 2022. годину, Стратешки циљ 4: Унапређење социјалне

(пријављени на евиденцију 12 мјесеци и дуже), лица са ниским квалификацијама (лица ССС и ниже квалификације) пријављена на евиденцију најмање шест мјесеци, незапослена лица из руралних подручја са посебним освртом на жене из руралних подручја, жене жртве породичног насиља и ратне тортуре, лица старости 40 и више година, лица са инвалидитетом, бивши штићеници домова за незбринуту дјецу, жртве насиља, самохрани родитељи и родитељи тешко болесне дјеце, без обзира на дужину чекања на евиденцији, корисници одређених социјалних давања.

укључености и осигурање једнаких могућности, Приоритет 4.1. Унапређење социјалне укључености и активних мјера запошљавања угрожених група

Имплементација мјера из Акционог плана такође доприноси и сљедећим мјерама из Стратегије развоја општине Прњавор за период 2022.-2028. године:

- Мјера 2.5.1. Унапређена подршка младим брачним паровима (стамбена питања, вртићи, запошљавање)
Посебну пажњу је потребно посветити подршци за младе брачне парове, која се може пружити кроз подршку у рјешавању стамбеног питања (субвенционисана станоградња, повољнији кредити), подршком у запошљавању коју треба провести у блиској сарадњи локалне управе, Завода за запошљавање и привредних субјеката, али и кроз обезбјеђивање садржаја као што је довољан капацитет и приступачна цијена вртића, те осигурана набавка бесплатних уџбеника за све ученике основних школа.
- Мјера 2.5.2. Унапређена подршка младима (предузетништво, запошљавање, активности НВО)
Активности које проводи Омладински центар и друге организације и институције које се баве подршком младима се могу додатно унаприједити провођењем активности у областима подршке младима у запошљавању, што може да укључује запошљавање у привредним субјектима који послују у Прњавору, али и подршку предузетницима у циљу самозапошљавања (савјетодавна и финансијска подршка), док додатни садржаји (обуке, радионице и слично) могу да буду понуђени кроз активности НВО.

Имплементација мјера из Акционог плана доприноси и сљедећим мјерама из Акционог плана запошљавања у Републици Српској за 2022. годину:

- 1.3.1. Програм подршке запошљавању младих са ВСС и ВС (приправници);
- 4.1.2. Подршка (само)запошљавању демобилисаних бораца и РВИ;
- 4.1.4. Програм подршке запошљавању Рома.

Одрживост

Савјет за запошљавање, успостављен у претходној фази пројекта, представља основни координациони механизам за планирање и имплементацију мјера подршке запошљавању на локалном нивоу. Имајући у виду да су кроз рад Савјета у припрему и имплементацију Акционог плана укључени релевантни фактори у локалној заједници и у окружењу, чија је одрживост обезбијеђена, те да је изражен интерес за континуирану сарадњу у овој области, може се рећи да је створена основа за континуиран рад на унапређењима у области запошљавања у општини Прњавор. Динамичне промјене у привреди захтијевају сталан рад на усклађивању понуде и тражње на тржишту радне снаге, што је од великог значаја и за развој локалне привреде и за обезбјеђивање адекватних услова живота за локално становништво. Ефекти се могу огледати не само у смањењу броја незапослених, већ и у смањењу одлива становништва, што је важно и за одрживост локалне заједнице у цјелини.

У наредном периоду се може такође радити на даљим унапређењима у погледу сарадње Савјета са релевантним структурама у локалној заједници, гдје се може размотрити опција да Савјет функционише у блиској координацији или као стално радно тијело Привредног савјета, те даља изградња капацитета локалних актера за припрему и имплементацију активности у области запошљавања.